

sigut brillant i els honra abartament, mentres no claudiquin, per un plat de lleties, de cap ni una de les nostres aspiracions nacionals. A la fi, si és que treballen de bona fè, Catalunya els restarà en agrament; i quan la nostra llibertat serà assolida, podrem tots plegats cridar ben alt i per tots els àmbits del món: ¡Tots per Catalunya!

ALFRED CANAL

JORNADA DE VICTORIA

Hem guanyat! Hem guanyat!...

Heus aquí una frase post-electoral que sembla tot un poema i no representa més que'l triomf d'una ambició personal, sobre una altre ambició personal.

Has guanyat, obrer, pobre i elector alhora, per a més dissort, has guanyat; però, per ventura amb el teu triomf, i les teves energies, i el teu vot, i el teu entusiasme, vens de conquerir un nou raig de llibertat per a la teva patria, o un nou prossèlit pels teus ideals, o un augment en ton jornal, o cinc cèntims de rebaixa en les monjetes?

No; tot restarà com estava. Ni'ls queviures baixen, ni pugen els jornals, ni la patria és més lliure, ni tu tampoc; i, en quant als teus ideals, el millor que podràs fer, per ells, és no recordar-te'n.

Ben inútilment has combatut, bon elector!

T'han ficat en un ambient de politiquisme sens cap mena de sentiment elevat; t'han portat a un camp de batalla en el que no lluiten altres banderes que'ls odis i ambicions personals; l'estrèpit de la lluita ha enfosquit ton esperit i t'ha fet oblidar les reivindicacions a que aspiraves i tots els teus vells ideals de progrés i llibertat i República, àdhuc els teus sentiments de patria.

Així, en la teva lluita, en la que tu sostens contra'l capitalisme, s'és establert un armistici estrany, amb aventatges manifestes per a ell, que serà més fort a mida que tu seràs més feble i't veuràs més impossibilitat de constituir i sostenir caixes de resistència per a fer valer els teus drets i per a fer triomfar les teves aspiracions de comunisme entre tu i el capital pel qual treballes.

Hem guanyat!...

Ho dius tu, satisfet, tirant la gorra enlaire i ho diu també'l teu amo. Aneu junts: haveu establert la Santa Al·liança; però l'haveu establert per a un fi momentani, passatger, àdhuc innoble.

Demà, tot restarà com ahir, si no contem l'ambició ja satisfeta, la venjança aconseguida.

Tu, forjador incansable, seguiràs doblegant el ferro a cops de mall i suaràs i bufaràs davant de la fornal, per a guanyar tres pessetes diàries; i tu bon llaurador, seguiràs enfonsat l'arada en la dura terra i arrencant la mala herba i engrunant els terroços a cops de fanga, sota uns raigs de sol abrasadors o en els dies freds de l'hivern, per a que't donin vuit rals i un cant d'aigua; i tu, simpàtica teixidora, seguiràs reclosa tot el dia davant del teler, sacrificant allí la teva juvenesa i la teva salut, sotsmesa a la brutalitat d'un majordom, per a guanyar deu rals o tres pessetes, sens descòmptat el probable descompte d'una tara en el teixit, que ells sabran bé entregar al comerç com a bó; i tu, pàl·lida i joveneta cosíjora, seguiràs migrant-te, encorvada durant la blanca tela, lent rodar incessantment la màquina; i quan de nit ja'ls teus ulls despediran llàgrimes de fadiga, quan ton

pit oprimat aspirarà l'aire del repòs, hauràs pogut guanyar... ¡vint cèntims per camisa!

Hem guanyat!...

I la patria segueix esclava i despullada de aspiracions de llibertat i redempció; i els viuidors governaràn; i l'amo t'explotarà; i'ls ideals com els ceptres, seguiràn essent el suport de la balança mercantil i les corones imperials i les senyeres santes de les patries, símbols de runes, d'extermini, d'opresió i d'assassinats en massa.

F. MONTAÑA

RÀPIDA

ELS FETS DE GIRONA. — Per fi s'ha tractat en serio, en el Congrés espanyol, pel diputat republicà per Tortosa, en Marcellí Domingo, aquesta vergonyosa qüestió. Per fi hem sabut, per boca d'aquest enèrgic diputat — que s'ha emportat les simpaties de Catalunya entera — la realitat del que va ocórrer en aquella capital catalana.

Fou en la diada dels fets, que tots els que'n sentim catalans vàrem estremir-nos llegint l'esgarrifosa malifeta. En l'interior nostre, l'hi a ens revoltava i àdhuc en nostra pensa s'hi apareixia aquella nit de les fogueres en plena Rambla barcelonina, de trista recordança...

Girona voltava'l nostre cervell, com au esmaperduda en mig d'una tempesta, i a l'eixir a flor de llavi una execració sacrosanta, amarada d'un dolç i alhora foll amor a la patria ofesa i maltractada...

ens aparegué, de sopte, un espectre sots forma de president del Congrés espanyol, que pronunciava les següents paraules: «Se entra en la discusión de las elecciones de Gerona. Tiene la palabra el señor Ventosa y Calvell»

¡¡...!!

ISALUT, OBRERI

Al començar avui la nostra tasca de periodistes, sens cap pretensió — que seria inesplorable — però amb forsa entusiasme, te saludem, obrer, i't fem ofrena d'aquestes planes perquè és un dels nostres propòsits el defensarte; perquè veiem que ets el que més afany tens i, a l'ensem, ets el més sofert i resignat, en la nostra vila. Lluny de les regeneradores idees del socialisme i de tota societat de resistència, l'obrer se troba, a Granollers, aïllat, sense medis per a alçar la veu i té de callar per a que no manqui el pa als seus fills i l'alegría a la llar, freda, desamparada de lo més necessari i sentint l'injustícia que li fan, car si ell fa guanyar al burgès una quantitat faulosa, ell resta guanyant un trist jornal molt insuficient per a cobrir les necessitats de la família.

Com que aquestes miseries sols les senten els obrers, aquests queden abandonats a la seva dissort i han de callar i rosegat-se'ls punys, trobant-se impotents per a fer veure les seves necessitats a l'amo, que a l'ensem va arreconant milers i milers, deguts tots al suor de la classe treballadora que no's troba corresposta. I aquesta, allavors fa ús de la seva única arma i, plegant se de braços, i declarant se en vaga, deixa de produir, convertint se en un capital mort, una màquina espatllada per al burgès, que's desespera de no guanyar diners.

No volem dir amb tot això que volguem la classe única, igualant-nos materialment. Això, ja compremem que no és possible per la mateixa naturalesa humana, que a l'endemà desfaría l'equilibri.

Nosaltres sabem que l'obrer, a més d'ésser una font de producció, també té deures d'home per a complir, com els té l'home més poderós del món.

Per çò hem inaugurat aquesta secció obrera, en la qual ens farem ressò de les aspiracions de la menyspreuada classe productora.

Obrer de Granollers: Animats per molts bons propòsits i amb el major entusiasme, t'oferim aquestes planes per a que siguin el portaveu de les teves justes aspiracions, que nosaltres — tant obrers com tú — defençarem amb tota la força de la nostra joventut i amb tot el pès de les nostres conviccions.

ESTEVE SARROCA

Necessitat d'un canvi de règim

Hi hà molts republicans que, desenganyats per l'impossibilitat que ells veuen d'instaurar la República a Espanya, s'acullen al règim monàrquic actual, pensant que des d'allí també's pot fer bona feina lliberal, demòcrata i socialitzadora. ¡Quàn equivocats van, al nostre entendre, aquests que així pensen!

Are mateix, veiem els entrebancs que posen i estan posant els elements de dreta, a alguns dels projectes en sentit més o menys liberal que ha presentat el ministre d'Hisenda, senyor Alba i que segurament no's podràn tirar endavant, per la persistent oposició que se'ls fa.

Veiem també la brillant campanya que està fent el digne diputat per Tortosa, en Marcellí Domingo, en contra de negocis no gaire nets i de fets, recentment ocorreguts, i que se li contesta amb denúncies i menaces de processaments, qui sab si per a fer-lo callar.

I, per si no n'hi havés prou amb això, per a acabar de fer la balançada, veiem la polsaguera que han aixecat les paraules de l'exministre senyor Urzáiz, pronunciades en la conferència de la Corunya, al dir que ell deixà d'ésser ministre i feu renúncia d'altres càrrecs, de l'Estat, per no voler prevaricar en certs assumptes, i que per consegüent, els que ocupin aquests llocs, estan subjectes a la prevaricació.

¡Joves republicans, no desmaieu! Are és hora, més que mai, d'aguantar-se fermes en les conviccions republicanes; a fi de lliurar la batalla, que sembla que ja s'acosta, en contra d'aquest odiós règim, tant corromput com xacros, emparador de les més baixes immoralitats, com de les més grans anomalies.

FRANC D'ONELL

LA LLENGUA PATRIA

Per disort — i això cal confesar-ho — no són pas els catalans que, amb tot i no ésser analfabets, desconeixen la llengua llur, científicament parlant, i que si bé és veritat que verbalment l'utilitzen, és degut a que en els seus primers anys de vida no disposaren de cap altre medi per a entendre's amb els que'ls vorejaven.

I, d'aquests, n'hi han de dues maneres,